

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้าน การสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

The Development of Chinese based Instructional Model Promoting Communicative Competency of Thai Primary Students

นฤภรณ์ วุฒิพันธุ์^{1*}

Narueporn Wuttiphan

¹คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น , naruwu@kku.ac.th
(Faculty of Education, Khon Kaen University)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนที่ส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับประถมศึกษา (คณะศึกษาศาสตร์) และ (2) ประเมินคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีน โดยพิจารณาประเด็น ความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนภายหลังใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น และความพึงพอใจของนักเรียน การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา 4 ระยะ คือ (1) สำรวจสภาพปัญหาในห้องเรียนภาษาจีน (2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ (3) การทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในห้องเรียนจริง และ (4) ตรวจสอบ ปรับปรุงเพื่อพัฒนารูปแบบฉบับสมบูรณ์ ผลการวิจัย พบว่า (1) รูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่ามี 3 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย และขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบการตอบสนองด้วยท่าทาง โดยใช้เทคนิค รูปภาพ สิ่งของ และร่างกาย ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบเปิด และการใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ด้านการฟัง การพูด และการเขียน ภายใต้ 5 ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เรียกว่า “CTOM Model” (2) คุณภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่าผู้เรียนมีการสื่อสารด้านการฟัง การพูดและการเขียนจากการทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบคิดเป็นร้อยละ 94.00 92.70 และ 86.60 ตามลำดับ โดยผู้เรียนสามารถฟังและบอกความหมายของคำศัพท์การทักทาย ตัวเลข ที่ได้ออกเสียง คำศัพท์ ตลอดจนสามารถถามตอบเกี่ยวกับการทักทายและตัวเลขด้วยภาษาจีนอย่างง่ายได้ และเขียนตัวอักษร 好 ได้ถูกต้องตามหลักการเขียนตามเส้นขีด เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับดีทุกด้านโดยเฉพาะด้านรูปแบบกิจกรรมและสื่อที่ใช้

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้ การสื่อสารภาษาจีน การจัดการเรียนรู้ตอบสนองด้วยท่าทาง การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบเปิด CTOM Model

ABSTRACT

The purposes of the study were (1) to develop a Instructional model of Chinese language course to promote communicative competency of grade 1 students at Khon Kean University demonstration school, primary level (Faculty of Education) and (2) to assess the quality of the learning model of Chinese language course by considering students' communicative competency after the model application and students' satisfaction. This research and development design consisted of four stages which were 1) identifying the Chinese class problems, 2) developing the learning model, 3) experimenting the model in the classroom, 4) reviewing for further model development. The findings of the study showed as follows:

(1) There were three aspects in the developed learning model which included principles, purposes, and processes of learning activities management. This focused on five steps of learning management called "CTOM Model" which is the combination of the Total Physical Response (TPR) technique using pictures, objects, and body parts, the Open Approach as well as the multimedia to promote communicative competency in listening, speaking, and writing.

(2) In terms of the quality of the learning model, it was found that after the experiment, the average scores of students' listening, speaking, and writing skills were 94.00%, 92.70%, and 86.60% respectively. Students could listen and define vocabularies such as greetings and numbers. They could also have a short conversation on basic greetings and numbers in Chinese and write the letter 好 (hǎo) correctly according to the Chinese stroke order. The overall level of students' satisfaction was at a good level in all aspects, especially in the activity and instructional media sections.

KEYWORDS: Instructional Model, Chinese communication, Total physical response (TPR), Open approach, CTOM Model

**Corresponding author, E-mail: naruwu@kku.ac.th*

Received: 4 March 2021 / Revised: 19 May 2021 / Accepted: 24 May 2021 / Published online: 23 May 2022

บทนำ

ปี พ.ศ. 2535 กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ภาษาจีนสถานะเท่ากับภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ตั้งแต่นั้นมาการศึกษาภาษาจีนในประเทศไทยก็ได้รับความนิยมมากขึ้น เป็นรองเพียงภาษาอังกฤษเท่านั้น และมีการเรียนการสอนในทุกระดับตั้งแต่อนุบาลจนถึงอุดมศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ภาษาจีนอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และในปี พ.ศ. 2557 กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนนำไปใช้ปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากลโดยมุ่งเน้นการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและใช้ภาษาจีนได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของคนไทยในการการแข่งขันระดับนานาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) ซึ่งในปัจจุบันพบว่าโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้บรรจุวิชาภาษาจีนเข้าไปในหลักสูตรของโรงเรียนส่วนใหญ่ในประเทศ โดยเฉพาะการมุ่งเน้นความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนได้ เช่น การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

อย่างไรก็ตามจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้สอนในหลักสูตรภาษาจีน ระดับชั้นประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่พบเห็นในชั้นเรียนภาษาจีนที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการสื่อสารภาษาจีน โดยเฉพาะ การฟัง การพูด และการเขียน พบว่าด้านการฟัง ผู้เรียนฟังคำศัพท์ไม่เข้าใจ จึงส่งผลด้านการพูดผู้เรียนให้ไม่สามารถโต้ตอบเป็นภาษาจีนในชีวิตประจำวันได้ เช่น การทักทายและตัวเลขด้วยภาษาจีนอย่างง่ายได้ อีกทั้งด้านการเขียนผู้เรียนไม่สามารถเขียนตัวอักษรอย่างง่าย ได้ถูกต้องตามหลักการเขียนตามเส้นขีด จากปัญหาอาจจะเป็นเนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาเฉพาะที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะของผู้สอนในการพัฒนาความสามารถดังกล่าวของผู้เรียนและขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้เรียน การที่จะให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความสามารถการสื่อสารด้วยตนเองโดยเฉพาะเด็กเล็กในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติจริง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาจีนเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารที่สอดคล้องเฉพาะกับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นฐานสำคัญสู่การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนและความสามารถภาษาจีนด้านอื่นที่เกี่ยวข้องในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ถ้าหากครูมีเครื่องมือที่เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาความสามารถดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับ Lv Shuxiang (อ้างถึงใน Liu Xun, 2012) ที่กล่าวว่า การเรียนภาษาไม่ใช่การเรียนเพื่อให้ได้ความรู้ในภาคทฤษฎี แต่เป็นการเรียนเพื่อให้ได้ทักษะเชิงปฏิบัติ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุดคือผู้สอนจะถ่ายทอดความรู้อย่างไรให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร พบว่า ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ส่วนใหญ่จะพบการพัฒนาดังกล่าวในประเทศจีนซึ่งเป็นประเทศภาษาแม่ (Mother Tongue) นิยมพัฒนาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรูแบบตรง (Direct Method) คือผู้สอนจะใช้วิธีพูดคำศัพท์ภาษาจีน แล้วแปลความหมาย จากนั้นให้ทำแบบฝึกหัด ซึ่งวิธีการสอนแบบนี้ทำให้ผู้เรียนไม่ค่อยให้ความสนใจในการเรียนรู้ระหว่างเรียน และส่งผลต่อการจำคำศัพท์ในระยะสั้น นอกจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เป็นแบบทางตรงแล้ว การเลือกสื่อการจัดการเรียนรู้มาใช้ในกิจกรรมยังไม่ค่อยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน เช่น ผู้สอนใช้บัตรภาพ บัตรคำศัพท์ในการจัดการเรียนรู้แล้วไม่นำบัตรภาพหรือสื่อเสริมมาดำเนินในกิจกรรมต่อ หรือการใช้สื่อมัลติมีเดียส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยังไม่เพียงพอ ในการเรียนภาษาจีนในระดับชั้นประถมศึกษา สำหรับบริบทในประเทศไทยซึ่งใช้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ปัจจุบันงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนภาษาจีนในระดับชั้นประถมศึกษา ส่วนใหญ่ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย และมุ่งเน้นไปยังระดับชั้นมัธยมศึกษา หรือมุ่งเน้นไปยังภาษาจีนโดยตรง เช่น การวิเคราะห์เชิงภาษา ซึ่งรูปแบบจัดการเรียนรู้ภาษาจีน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่สำคัญอย่างหนึ่ง จะต้องเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ได้ลงมือทดลอง ปฏิบัติ และ ฝึกฝนซ้ำด้วยตนเอง เพราะผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง และสามารถจดจำเนื้อหาได้ดีกว่าการอธิบายหรือการบอกเล่าของผู้สอนเพียงอย่างเดียว ผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายต่อการฝึกปฏิบัติจะกระตุ้นให้เด็กอยากเรียน ตลอดจนมีเทคนิคการสอนที่เข้าใจง่าย (ศศิธร เวียงวะลัย, 2556) หากมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารของเด็กเล็กในระดับประถมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จะเป็นรากฐานสำคัญสู่การพัฒนาความสามารถและทักษะทางด้านภาษาจีนใน

ระดับที่สูงขึ้นได้ จะเป็นการพัฒนาจากต้นน้ำและปูพื้นฐานที่สำคัญสำหรับระดับขั้นที่สูงขึ้นและยังไม่มีมีการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสาร ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อันจะเป็นนวัตกรรมการสอนต้นแบบ (Prototype) สำหรับครูเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนในการพัฒนาทักษะขั้นพื้นฐานของภาษาจีนที่สำคัญ ที่ จะนำไปสู่การต่อยอดในทักษะที่สูงขึ้น เมื่อเลื่อนชั้นไปยังระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดการ เรียนรู้ให้กับหลักสูตรสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนที่ส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับประถมศึกษา (คณะศึกษาศาสตร์)

2. เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีน โดยพิจารณาตามประเด็น ดังนี้

2.1 ความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนภายหลังใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสื่อสารภาษาจีน หมายถึง การสื่อสารด้านการฟัง พูด และเขียน
2. การจัดการเรียนรู้ตอบสนองด้วยท่าทาง หมายถึง วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่ว่า การสื่อความหมายของ ภาษาต่างประเทศอาจทำได้โดยการปฏิบัติหรือใช้กริยาอาการประกอบ โดยใช้เทคนิค รูปภาพ ร่างกาย และสิ่งของ
3. การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบเปิด CTOM Model หมายถึง การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนประกอบไปด้วย 5 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 นำเสนอสถานการณ์ปัญหา (Challenge : C) ขั้นที่ 2 ขั้นลงมือทำ (Act : A) ขั้นที่ 3 นำเสนอและอภิปราย ร่วมกัน (Solve : S) ขั้นที่ 4 สะท้อนผล (Reflect : R) ขั้นที่ 5 สรุป (Focus : F)

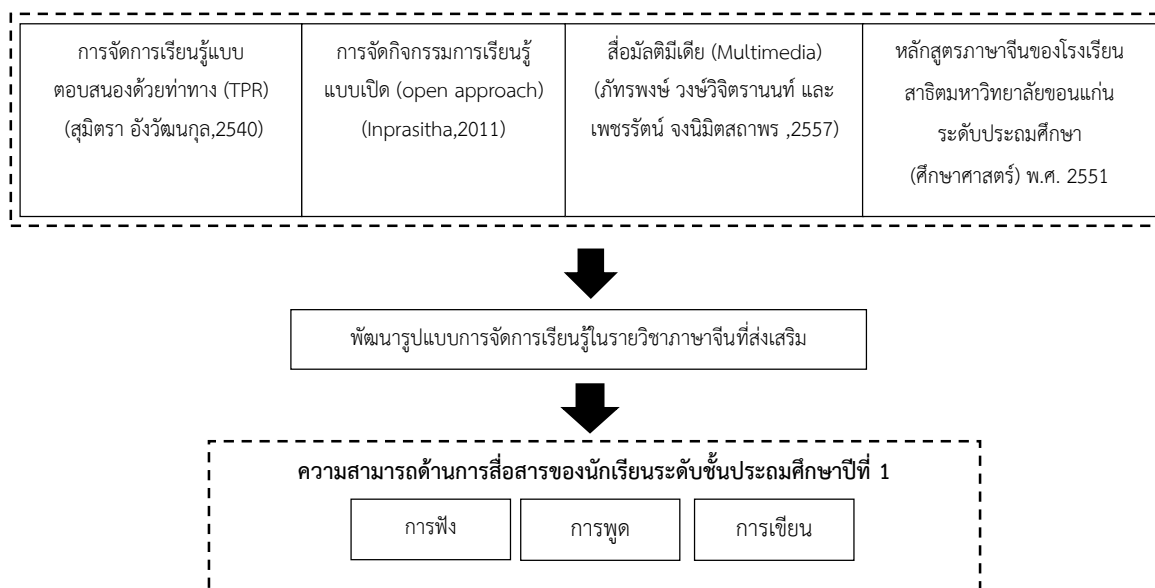
กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดสำคัญที่นำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสาร ของนักเรียนได้มุ่งเน้นไปที่การจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response: TPR) (Asher,1979) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเปิด (Open Approach) (Inprasitha (2011) และการนำเสนอสื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) (ภัทร พงษ์ วงษ์วิจิตรานนท์ และ เพชรรัตน์ จงนิมิตสถาพร (2557) มาใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนรู้แบบตอบสนอง ด้วยท่าทาง (TPR) โดย สุมิตรรา อังวัฒนกุล (2540) กล่าวว่าแนวคิดพื้นฐานวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางอิงแนวคิดที่ว่า การสื่อความหมายของภาษาต่างประเทศอาจทำได้โดยการปฏิบัติหรือใช้กริยาอาการประกอบ ผู้เรียนจะสามารถจดจำได้ดีถ้า ได้ปฏิบัติหรือแสดงการโต้ตอบด้วย ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฟังให้เข้าใจก่อนที่จะฝึกพูด ผู้เรียนจะเริ่มพูดเมื่อพร้อมที่จะพูด ผู้เรียนจะเรียนรู้ภาษาจากการสังเกตการกระทำของผู้อื่น และจากการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง การที่ผู้เรียนรู้สึกว่าตนเองประสบ ผลสำเร็จในการเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ Inprasitha (2011) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบเปิด เป็นวิธีการที่จะเริ่มต้นด้วยให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในปัญหาปลายเปิด บทเรียนดำเนินโดยใช้คำตอบที่ถูกต้องหลายคำตอบที่ได้จากการแก้ปัญหาเพื่อให้เป็น ประสบการณ์ในการค้นหาสิ่งใหม่ ๆ ในระหว่างกระบวนการแก้ปัญหาที่สร้างขึ้นด้วยปัญหาปลายเปิดมีความสมบูรณ์และ ละเอียดย่อยมาก และภัทรพงษ์ วงษ์วิจิตรานนท์ และ เพชรรัตน์ จงนิมิตสถาพร (2557) ได้กล่าวถึงสื่อมัลติมีเดียไว้ว่า

มัลติมีเดียเป็นลักษณะของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย สามารถนำเสนอได้ทั้งเสียง ตัวอักษร ภาพเคลื่อนไหว กราฟิกต่าง ๆ และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ในรูปแบบเหมือนจริง สมบูรณ์ได้ตลอดเวลา

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังแผนภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

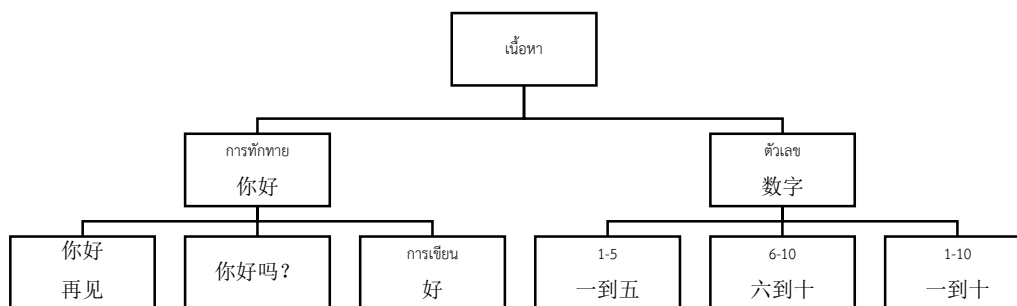
วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยผู้วิจัย ดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ คือ

- ระยะที่ 1 (Research 1: R1) การวิจัยเชิงสำรวจ (Research Survey) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการเรียนภาษาจีนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สังเกตชั้นเรียน และสัมภาษณ์อาจารย์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชั้นเรียน ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาภาษาจีน 1 จำนวน 1 ท่าน อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาภาษาจีนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ท่าน และอาจารย์ประจำชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ท่าน

- ระยะที่ 2 (Development1 : D1) ผู้วิจัยพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้จากระยะที่ 1 จากรูปแบบการจัดการเรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบเปิด (Open Approach) และการใช้สื่อมัลติมีเดีย กับเนื้อหาการทักทายและตัวเลข จากหลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นระดับประถมศึกษา (คณะศึกษาศาสตร์) จำนวน 6 แผน 6 คาบ ดังภาพ 2

ภาพ 2 ขอบเขตเนื้อหา

โดยมีการตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของรูปแบบ จากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น คือ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากถึงมากที่สุด

- ระยะที่ 3 (Research 2: R2) ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น One Shot Case Study (ภัทรา นิคมมานนท์, 2539) โดยมีการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับประถมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้เป็นนักเรียนที่เรียนหลักสูตรปกติ และไม่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อน มีระยะเวลาในการทดลอง จำนวน 6 คาบ ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2563 โดยผู้วิจัยทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย

- ระยะที่ 4 (Development 2 : D2) ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพ ปรับปรุงและพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน
2. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน
3. ออกแบบรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยใช้รูปแบบการจัดการเรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบเปิด (Open Approach) และการใช้สื่อมัลติมีเดีย
4. ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำข้อตกลงเกี่ยวกับการทำกิจกรรม
5. ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเนื้อหา ภาษา สื่อการจัดการเรียนรู้ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย เรื่อง การทักทาย จำนวน 3 แผน เรื่อง ตัวเลข จำนวน 3 แผน

6. ทดสอบหลังเรียน โดยใช้เครื่องมือแบบประเมินความสามารถด้านการสื่อสารภาษาจีน ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบความสามารถ 3 ด้าน 3 ฉบับ แบบทดสอบด้านการฟัง จำนวน 10 ข้อ โดยผู้วิจัยแบ่งขอบเขตของเนื้อเรื่องการทักทาย จำนวน 5 ข้อ เรื่องตัวเลข จำนวน 5 ข้อ แบบทดสอบด้านการพูด จำนวน 10 ข้อ แบบทดสอบด้านการเขียน จำนวน 1 ข้อ และแบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับตามวิธีของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538) โดยครอบคลุม 4 ด้าน ด้านกิจกรรม ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ และระยะเวลา รวมทั้งหมด 4 ข้อ

3.3.7 วิเคราะห์ข้อมูล

3.3.8 สรุปข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลการพัฒนารูปแบบ ใช้สถิติเชิงบรรยายเพื่ออธิบายคุณลักษณะของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากกระบวนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมที่นักเรียนเข้าร่วม
2. วิเคราะห์ความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนและความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนที่ส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารของนักเรียน

ผลการพัฒนารูปแบบ พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้น มี 3 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการ (2) จุดมุ่งหมาย และ (3) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบการตอบสนองด้วยท่าทาง โดยใช้เทคนิค รูปภาพ สิ่งของ และร่างกาย ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบเปิด และการใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ด้านการฟัง การพูด และการเขียน (Chinese-Total Physical Response-Open Approach-Multimedia) เรียกชื่อย่อว่า “CTOM Model” ภายใต้อันดับ 5 ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนที่พัฒนาขึ้น โดยมีที่มาจากการบูรณาการในการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง กระบวนการเปิด และสื่อมัลติมีเดีย โดยรายละเอียดขององค์ประกอบในแต่ละส่วนดังตาราง 1

ตาราง 1 องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	สาระสำคัญ
หลักการ	หลักการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารภาษาจีน มุ่งเน้นตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) โดยร่วมกับการใช้เทคนิค 3 เทคนิค ประกอบด้วย รูปภาพ (Pictures) สิ่งของ (Objects) และร่างกาย (Body) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบเปิด (Open Approach) และการใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบ เช่น การ์ตูนเคลื่อนไหว วิดีโอ บัตรภาพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร นำมาสู่การพัฒนารูปแบบที่เรียกว่า “CTOM Model” (Chinese-Total Physical Response-Open Approach-Multimedia)
จุดมุ่งหมาย	เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) การฟัง (2) การพูด และ (3) การเขียน
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ขั้นที่ 1 นำเสนอสถานการณ์ปัญหา (Challenge : C) ขั้นที่ 2 ขันลงมือทำ (Act : A) ขั้นที่ 3 นำเสนอและอภิปรายร่วมกัน (Solve : S) ขั้นที่ 4 สะท้อนผล (Reflect : R) ขั้นที่ 5 สรุป (Focus :F)

จากตาราง 1 ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้ง 5 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเสนอสถานการณ์ปัญหา (Challenge : C) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ที่เกี่ยวกับภาษาจีนให้กับผู้เรียน ลักษณะสถานการณ์ปัญหายอยู่ในรูปแบบเกม การดูวิดีโอการตูนภาษาจีนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน รูปแบบของสถานการณ์จะให้ผู้เรียนได้สังเกตปัญหาจากกิจกรรมที่จัดขึ้น

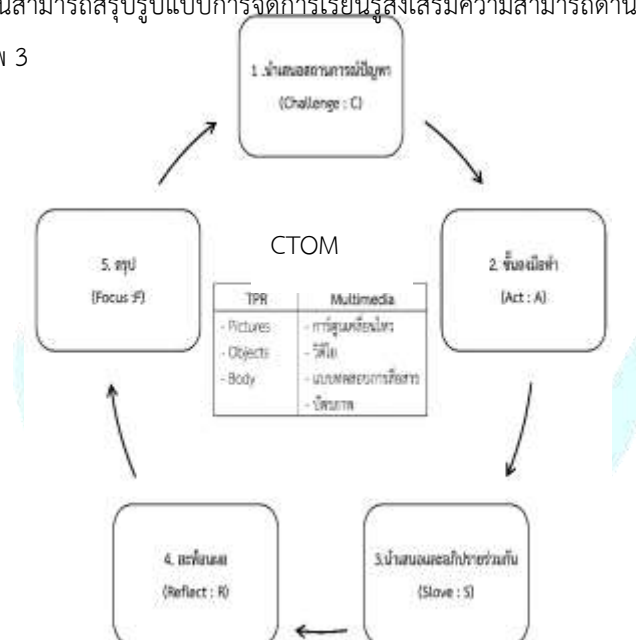
ขั้นที่ 2 ขั้นลงมือทำ (Act : A) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะผ่านกระบวนการต่างๆ ด้วยตนเอง ผู้สอนจะต้องไม่ตอบปัญหาหรือบอกให้ผู้เรียนทราบ ถ้าหากหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้สอนจะต้องให้คำถาม หรือหาสิ่งเร้ามากระตุ้นผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดของตัวเองให้ได้มากที่สุด

ขั้นที่ 3 นำเสนอและอภิปรายร่วมกัน (Solve : S) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำเสนอผลจากสิ่งที่ตัวเองได้ลงมือทำตามความสามารถของตัวเอง แล้วร่วมกันอภิปรายผลในกลุ่มเพื่อนถึงผลของการลงมือทำว่าเป็นอย่างไร ถูกต้องมากน้อยเพียงใด

ขั้นที่ 4 สะท้อนผล (Reflect : R) ผู้สอนจะสะท้อนผลในสิ่งที่ผู้เรียนได้จากการนำเสนอผ่านการอภิปราย โดยผู้สอนจะตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความหมายของคำศัพท์ การอ่านออกเสียงหรือการเขียนของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 สรุป (Focus :F) ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียนผ่านกิจกรรมเกม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปรูปแบบการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารภาษาจีน ที่เรียกว่า “CTOM Model” ได้ดังภาพ 3

ภาพ 3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการออกแบบดังกล่าวข้างต้น นำไปสู่ตัวอย่างการออกแบบการจัดการเรียนรู้จริงในชั้นเรียนภาษาจีน โดยมีกรออกแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 6 แผน ยึดตามขั้นทั้ง 5 ขั้นตอน สรุปตัวอย่างได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 สรุปตัวอย่างการนำ CTOM Model ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนจริง

แผนการจัดการเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้																				การสื่อสาร		
	1. C				2. A				3. S				4. R				5 F						
	TPR			M	TPR			M	TPR			M	TPR			M	TPR			M	ฟัง	พูด	ทวนซ้ำ
	P	B	O		P	B	O		P	B	O		P	B	O		P	B	O				
1. ทักทาย 1	✓	-	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-
2. ทักทาย 2	✓	-	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-

3. ทักทาย 3	✓	✓	-	✓	✓	-	-	✓	-	✓	-	✓	-	-	✓	✓	-	-	✓	-	-	✓
4. ตัวเลข 1	✓	-	-	✓	-	-	-	✓	✓	-	-	✓	✓	-	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	-
5. ตัวเลข 2	✓	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	-
6. ตัวเลข 3	✓	-	-	✓	-	✓	-	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-

หมายเหตุ TPR = Total Physical Response) (รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยการตอบสนองด้วยท่าทาง) P=Pictures (รูปภาพ) B=Body (ร่างกาย)
 O=Objects (สิ่งของ) M=Multimedia (สื่อมัลติมีเดียแบบต่างๆ)

จากตาราง 2 สรุปตัวอย่างการนำ CTOM Model ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนจริง 5 ขั้นตอน ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง และการใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารทั้งด้านการฟัง การพูด และการเขียน ซึ่งในขั้นที่ 1 การนำเสนอสถานการณ์ปัญหา (C) ขั้นที่ 3 นำเสนอและอภิปรายร่วมกัน (S) และขั้นที่ 5 สรุป (F) ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางครบทั้ง 6 แผนการจัดการเรียนรู้ ส่วนขั้นที่ 2 ขั้นลงมือทำ (A) และขั้นที่ 4 สะท้อนผล (R) ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางจำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้สื่อมัลติมีเดียมีการใช้ ทั้ง 5 ขั้นตอน และใช้ครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1,2 เรื่องการทักทาย1 และ2 ในขั้นที่ 1,2,3,4,5 ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง ได้แก่ เทคนิครูปภาพและเทคนิคร่างกาย รวมถึงใช้สื่อมัลติมีเดียประเภทการ์ตูนเคลื่อนไหว เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการสื่อสาร ด้านการฟังและการพูด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการทักทาย 3 ใช้เทคนิคเช่นเดียวกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 และ2 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการสื่อสาร ด้านการเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4,5,6 เรื่องตัวเลข 1,2,3 ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางครบทั้ง 3 เทคนิค ได้แก่ เทคนิครูปภาพ เทคนิคร่างกาย และเทคนิคสิ่งของ รวมถึงใช้สื่อมัลติมีเดียประเภทบัตรภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการสื่อสารด้านการฟังและการพูด

5.2 ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีน

5.2.1 ความสามารถด้านการสื่อสารของนักเรียนภายหลังใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่า ผู้เรียนมีการสื่อสารด้านการฟัง การพูดและการเขียนจากการทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบคิดเป็นร้อยละ 94.00 92.70 และ 86.60 ตามลำดับ โดยผู้เรียนสามารถฟังและบอกความหมายของคำศัพท์การทักทาย ตัวเลข ที่ได้ออกเสียงคำศัพท์ ตลอดจนสามารถถามตอบเกี่ยวกับการทักทายและตัวเลขด้วยภาษาจีนอย่างง่ายได้ และเขียนตัวอักษร 好(hǎo) ได้ถูกต้องตามหลักการเขียนตามเส้นขีด จากที่กล่าวสามารถสรุปผลการประเมินความสามารถการสื่อสารทั้ง 3 ด้าน จากผู้เรียนจำนวน 30 คน ได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลความสามารถด้านการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ความสามารถด้านการสื่อสาร	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าร้อยละของคะแนนสอบหลังเรียน	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
การฟัง	30	10	9.4	0.12	94	10	7
การพูด	30	10	9.27	0.74	92.7	10	8

ความสามารถ ด้านการสื่อสาร	จำนวน นักเรียน	คะแนน เต็ม	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าร้อยละของ คะแนนสอบ หลังเรียน	คะแนนสูงสุด	คะแนน ต่ำสุด
การเขียน	30	5	4.33	0.80	86.6	5	3
รวม	30	25	7.7	0.55	91.1	8.33	6

นอกจากผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากสังเกตในชั้นเรียนจริง สามารถนำเสนอความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนภายหลังจากการใช้ CTOM Model ในตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 4 และ 5 ดังตาราง 4

ตาราง 4 ตัวอย่างผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 4 และ 5 ดังตาราง 4

แผน ที่	เนื้อหา การ จัดการ เรียนรู้	รูปแบบการ จัดการเรียนรู้	สื่อการจัดการเรียนรู้	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน
1	การ ทักทาย 你好， 老师， 再见	- การจัดการเรียน แบบตอบสนอง ด้วยท่าทาง - สื่อมัลติมีเดีย		หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนโดยใช้ วิธีการสอนการจัดการ เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทางและการใช้สื่อมัลติมีเดีย แล้ว - ผู้เรียนสามารถออกเสียงคำทักทายได้ถูกต้อง - เมื่อผู้วิจัยพูดว่า “你好， ^{nǐ hǎo} ชื่อนักเรียน” ผู้เรียนสามารถตอบกลับผู้วิจัยได้ว่า “你好， ^{nǐ hǎo} 老师” พร้อมท่าทางทักทายได้ และ “再见， ^{zài jiàn} ชื่อนักเรียน” ผู้เรียนสามารถตอบกลับผู้วิจัยได้ว่า “再见， ^{zài jiàn} 老师” พร้อมท่าทางทักทายได้
4	ตัวเลข 一到五	- การจัดการเรียน แบบตอบสนอง ด้วยท่าทาง - การจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ แบบเปิด		ผู้เรียนเข้าใจความหมาย จำนวนตัวเลข1-5(一到五) ผู้เรียนสามารถออกเสียง ดูรูปภาพแล้วสามารถ พูดจำนวนเป็นภาษาจีนตามที่ได้เห็นได้ และเมื่อผู้วิจัยพูด จำนวนเป็นภาษาไทยผู้เรียนสามารถบอกจำนวนเป็น ภาษาจีนได้
5	ตัวเลข 六到十	- การจัดการเรียน แบบตอบสนอง ด้วยท่าทาง - การจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ แบบเปิด	 	ผู้เรียนเข้าใจความหมาย จำนวนตัวเลข6-10(六到十) ผู้เรียนสามารถออกเสียง ดูรูปภาพแล้วสามารถ พูดจำนวนเป็นภาษาจีนตามที่ได้เห็นได้ และเมื่อผู้วิจัยพูด จำนวนเป็นภาษาไทยผู้เรียนสามารถบอกจำนวนเป็น ภาษาจีนได้

5.2. ความพึงพอใจของนักเรียนภายหลังการทดลองใช้ CTOM Model พบว่า ความพึงพอใจโดยภาพรวมของผู้เรียนอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 1.93, S.D.=0.47) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับดีทุกรายการประเมิน โดยเฉพาะด้าน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะภาษาจีน ($\bar{X}$ = 2, S.D. = 0) ส่วนด้านเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม มีความพึงพอใจน้อยกว่าด้านอื่น ($\bar{X}$ = 1.77, S.D. = 0.47) รายละเอียดปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ CTOM Model

เนื้อหา	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความพึงพอใจ
1.รูปแบบกิจกรรม	2	0	ดี
2.สื่อการจัดการเรียนรู้	2	0	ดี
3.แบบฝึกทักษะภาษาจีน	2	0	ดี
4.เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	1.77	0.47	ดี
รวม	1.93	0.47	ดี

อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ดีขึ้น สามารถอภิปรายได้ตามประเด็นต่อไปนี้

1. จากการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ที่เรียกว่า “CTOM Model” ซึ่งได้พัฒนาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) นำเสนอสถานการณ์ (2) ลงมือทำ (3) นำเสนอและอภิปรายร่วมกัน (4) สะท้อนผล และ (5) สรุป จากผลการนำไปทดลองขั้นตอนดังกล่าวในชั้นเรียนจริงพบว่า ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับขั้นตอนการลงมือทำมากกว่าขั้นตอนอื่น เนื่องจากผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้ลงมือจริง ทำให้สามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนได้ดี ผู้เรียนสามารถทักทายได้ตอบกับผู้อื่น และเพื่อนในชั้นเรียน รวมทั้งสามารถออกเสียงตัวเลขภาษาจีนได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางที่ออกแบบในแผนการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่แผนที่ 1-6 จะช่วยให้ผู้เรียนออกเสียง และสื่อสารออกมาได้ เช่น ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 2 ผู้สอนให้ผู้เรียนดูการทักทายพร้อมให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะท่าทางของตัวการ์ตูน แล้วให้ผู้เรียนออกเสียงตาม ในขณะที่ผู้สอนยังไม่บอกความหมายของคำนั้น ผู้สอนให้ผู้เรียนเปิดคำทักทายนั้นซ้ำประมาณ 3-4 รอบ สังเกตว่าผู้เรียนออกเสียงตามได้ แต่ออกเสียงวรรณยุกต์ยังไม่ชัดเจน ผู้สอนถึงต้องออกเสียงเน้นย้ำ เพื่อความถูกต้องของการออกเสียง และเมื่อผู้สอนถามความหมายของคำศัพท์ทักทาย ผู้เรียนสามารถบอกความหมายได้อย่างถูกต้อง เมื่อผู้สอนถามถึงเหตุผลว่าทราบได้อย่างไร ผู้เรียนบอกสังเกตจากท่าทางของตัวการ์ตูน จากข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของอดิเรก นวลศรี (2015) ที่กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง เป็นวิธีการสอนการเริ่มต้นในการฝึกพูดของเด็กผ่านทางประโยคคำสั่ง ผู้เรียนสามารถเข้าใจผลการรับรู้โดยใช้การตอบสนอง โดยนำคำกริยามาใช้ได้ถูกต้องในการพูดประกอบคำสั่งนั้นๆ และผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาในการพูดได้ดี จากการฝึกใช้ทีละขั้นตอนอย่างต่อเนื่องประกอบกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่เน้นการสาธิตโดยครู

นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมโภชน ธรรมแสง (2546) ทำการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ผลการวิจัยพบว่า การสอนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทางเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานช่วยให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์และความหมายได้เป็นอย่างดี และช่วยให้นักเรียนกล้าพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบเปิดที่ออกแบบในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 กับ 5 เน้นการใช้ปัญหาปลายเปิดที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงความคิดเห็น โดยที่ครูผู้สอนทำหน้าที่ตั้งคำถามเพื่อคอยกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด และพยายามแก้ปัญหาสอดคล้องกับ ประภัสสร เพชรสุ่ม และคณะ (2560) ที่กล่าวว่า วิธีการแบบเปิดเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการแก้ปัญหาที่ตอบสนองต่อความสามารถและระดับการตัดสินใจของนักเรียน โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น อภิปราย ซักถาม ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการที่จะช่วยให้เขาสามารถคิดเป็น ทำเป็นด้วยตนเอง และปรับตัวได้อย่างเป็นระบบผ่านแต่ละขั้นของวิธีการแบบเปิด นอกจากนี้รูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการตอบสนองด้วยท่าทางและกระบวนการเปิดได้เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการจัดการเรียนเชิงรุก (Active Learning) การจัดการเรียนเชิงรุกเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือทำและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ มีความสนุกสนาน ซึ่งได้เกิดขึ้นในผลการวิจัยครั้งนี้ และในขณะที่จัดกิจกรรมผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นย้ำ ช้ำ ทวนให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดในชั้นเรียน กระบวนการนี้เป็นกระบวนการใช้แนวคิดตามหลักทฤษฎีของธอร์นไดค์ เรื่อง กฎแห่งการฝึก (Law of Exercise) ที่กล่าวว่า การฝึกหรือการกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจของผู้เรียนจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร แต่ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้จะไม่นคงทนถาวรจนนำไปสู่การลืมในที่สุด (ทิตินา แคมมณี, 2548)

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนของผู้เรียนมีผลการประเมินที่อยู่ในระดับดีมากทั้ง 3 ด้าน โดยเฉพาะการฟัง อาจจะเป็นเนื่องจากในเกือบทุกชั้นของ CTOM Model ใช้การเรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ซึ่งในทุกชั้น ผู้สอนให้ผู้เรียนฟังคำศัพท์นั้นอยู่หลายครั้ง ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนคุ้นชินกับคำศัพท์นั้น เช่น ในการจัดการเรียนรู้ที่ 1 และ 2 ผู้สอนเปิดเสียงคำศัพท์ อยู่บ่อยครั้ง แล้วให้ผู้เรียนออกเสียงตาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวันทนี ไพรินทร์ (2547) ที่พบว่า ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลัง ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังทำการทดลองสูงกว่าก่อนทำการทดลอง

นอกจากนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับวารุณี ศิริ และอภิราตี จันทรแสง(2560) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) ที่มีผลต่อทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่า ด้านการเขียนมีผลการประเมินน้อยกว่าด้านอื่นอย่างเห็นได้ชัด อาจจะเป็นเนื่องจากชั้นลงมือทำในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ช่วงระยะเวลาในการทำกิจกรรมน้อย ทำให้ผู้เรียนใช้เวลาในการฝึกฝนไม่เพียงพอ เช่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Li Chun (2008) บอกว่าหลักสูตรการสอนตัวอักษรจีนสำหรับต่างชาติไว้ดังนี้ หลักสูตรแบบสอนตัวอักษรจีนในวิชาภาษาจีน หลักสูตรแบบนี้เป็นหลักสูตรที่ใช้ทั่วไปในปัจจุบัน กล่าวคือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียนอยู่ในวิชาเดียวกัน ครูสอนตัวอักษรจีนตามลำดับคำศัพท์ของบทเรียน หลักสูตรแบบนี้มีข้อเสียเห็นได้ชัดคือไม่ได้จัดสอนตัวอักษรจีนตามกฎเกณฑ์ของตัวอักษรจีน อีกทั้งครูไม่มีเวลาเพียงพอที่จัดการสอนการออกเสียง ตัวอักษรจีนคำศัพท์

และหลักไวยากรณ์ในวิชาเดียวกัน ครูจะไม่ให้ความสำคัญกับการสอนตัวอักษรจีน ทั้งนี้จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์การสอนตัวอักษรจีน

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับดีทุกรายการประเมิน โดยเฉพาะด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะภาษาจีน อาจจะเป็นเนื่องมาจากชั้นลงมือทำ ชื่นนำเสนอและการอภิปรายผล และขั้นสรุป เช่น ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องตัวเลข ในขั้นสะท้อนผล ผู้สอนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมบันไดงู ที่ใช้กระดาษ 1.2*1 เมตร ติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนโรงเรียนสาธิตผู้สอนแบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม หญิงชาย แล้วให้หมุนวงล้อจากแอปพลิเคชัน Decide now ในไอแพด แล้วเดินตามตัวเลขที่ได้ พร้อมกับนับตัวเลขเป็นภาษาจีน ผู้เรียนให้ความสนใจ และให้ความมือในกิจกรรมดีมาก กับขั้นสรุปในแผนที่ 6 ที่ให้ผู้สอนออกเสียงตัวเลขเป็นภาษาจีนแล้วให้ภาพตัวเลขภาษาจีน แล้วให้ผู้เรียนติดสติ๊กเกอร์สัญลักษณ์มือ ให้สอดคล้องกับตัวเลขที่อยู่บนกระดาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุนารี จิตธรรมย์ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในทุกด้าน และด้านที่พึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้คือสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้มีสีสันที่กระตุ้นให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และจดจำเนื้อหาได้ง่าย ซึ่งการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ทำให้ได้รับความรู้อย่างเป็นขั้นตอนตามรูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับ กิตานันท์ มลิทอง (2540) ที่กล่าวว่า สื่อมีบทบาทอย่างมากในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ตรงกับสิ่งที่ครูผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้รับ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการนำโมเดล CTOM Model ไปใช้จัดการเรียนรู้ในห้องเรียนจริงควรมุ่งเน้นขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการทางภาษาได้อย่างแท้จริง
2. จากผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีผลการประเมินความสามารถในการสื่อสารด้านการฟังและการพูดได้ดี นั้นแสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นเหมาะสมในการส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดได้ แต่อย่างไรก็ตาม ครูควรมุ่งเน้นด้านการเขียน โดยเฉพาะในขั้นตอน อะไร เน้นสื่ออย่างไร บริหารจัดอย่างไร เพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะได้พัฒนาทั้ง 3 ด้านไปพร้อมกัน
3. ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของผู้เรียนในด้านเวลา น้อยกว่าด้านอื่น ดังนั้นครูควรมีการควบคุมเวลาในกิจกรรมต่างๆให้เหมาะสม เช่น ชื่นนำเสนอและอภิปรายควรควบคุมเวลาในการนำเสนอของผู้เรียนให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นความสามารถในการสื่อสาร ใน 3 ด้าน คือ ฟัง พูด และเขียน ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรมุ่งเน้นการสื่อสารด้านการอ่าน เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้รอบด้าน
2. จากการวิจัยในครั้งนี้การนำรูปแบบ TPR นำมาใช้ใน 3 รูปแบบ คือ รูปภาพ สิ่งของ ร่างกาย ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไป อาจครอบคลุมการเล่าเรื่อง เพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้ครอบคลุมสอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละบุคคลมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เอกสารอ้างอิง

- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). *เทคโนโลยีทางการศึกษาและนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลจิรา รักชนกร และคณะ. (2553). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยี หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง “กินดี มีสุข” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 33(4), 51-59.
- ทิศนา ขัมมณี. (2548). *รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพัฒน์ มโนชัยวิบูลย์. (2550). พัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย. *วารสารอักษรศาสตร์*, 36(2), 64-82.
- ประภัสสร เพชรสุ่ม อภินันท์พร สถิตภาติกุล และกัญญดา บางโท. (2560). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิด ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารราชพฤกษ์*, 15(1), 80-87.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2558). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรา นิคมมานนท. (2539). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: อักษราพัฒนา.
- ภัทรพงษ์ วงษ์วิจิตรานนท์ และ เพชรรัตน์ จงนิมิตสถาพร. (2557). การศึกษาทักษะการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสอนโดยใช้รูปแบบการใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย รายวิชา ส 32201 พระพุทธศาสนา เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 3(2), 87-92.
- วารุณี ศิริ และอภิชาติ จันทรแสง. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) ที่มีผล ต่อทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ร้อยเอ็ด*, 11 (2), 195-206.
- วันทนีย์ ไพรินทร. (2547). *การพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้ รับการสอนโดยวิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง*. สารนิพนธ์ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *สนุกกับการเรียนในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิชุดา มาลาสาย. (2561). *การพัฒนาแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ ทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสว่างแดนดิน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในโครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเปลี่ยน สพฐ.ปีงบประมาณ 2561*. เข้าถึงจาก http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25620911_151739_6612.pdf.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). *ค่าเฉลี่ยและการแปลความหมาย*. ข่าวสารวิจัยทางการศึกษา, 18 (3), 8 -11.
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศูนย์จันศึกษาสถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2551). *การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับประถม- มัธยมศึกษา*. เข้าถึงจาก <http://www.csc.ias.chula.ac.th/ดาวน์โหลด/>.

- สมโภชน์ ธรรมแสง. (2546) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุนารี จิตธรรมย์. (2561). การพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 12 (1), 205-213.
- สุมิตร อังวัฒนกุล. (2540). วิธีสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อดิเรก นวลศรี. (2558). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนด้วยวิธีตอบสนองด้วยท่าทาง TPR ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูยาง สำนักงานพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. วารสารปัญญาวัฒน์, 7(1), 149-159.
- อดุลย์ วังศรีคุณ. (2557). การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 : ผลผลิตและแนวทางการพัฒนา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาสาร, 8(1), 1-17.
- อิวัจ เตลานี. (2019). การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทักษะคือหัวใจสำคัญของการศึกษา. เข้าถึงจาก <https://www.unicef.org/thailand/th/stories>.
- Inprasitha, M. (2011). One feature of adaptive lesson study in Thailand: Designing learning unit. *Journal of Science and Mathematics Education*, 34, 47-66.
- Liu Xun. (2007). *Basic Theories of Teaching Chinese as Second Language*. Beijing: Beijing Language University Press.
- Sariyati. (2557). The effectiveness of TPR (Total Physical Response) method in English Vocabulary Master of Elementary School Children. Retrieved from <https://ejournal.undip.ac.id/article/download>.
- 李纯. (2008). 对外汉语字教学模式研究现状分析. 学术论文 韩山师范学院.